

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravljen v dijaškem sosenišču (Knabenseminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Velika noč pa Slovenci.

Kmalu zapojejo sedaj tihi zvonovi in po cerkvah zadoni vesela: aleluja. Kristus je vstal. Verni Slovenci se tega praznika uže od nekdaj veselijo, najbolje se vé tisti, kateri so svoje neumerjoče duše oprali v krvi Jagujeta. Očiščena vest, stan milosti božje daje jim leži pozabiti tuge, a ve, žalosti in nesreče, katere jih tlačijo. Radujejo se s sv. Cerkvijo o zmagi Zveličarjevi. Duhovno veselje pa je pomnoženo, če mu pristopijo še drugi veseli dogodki, n. pr. v narodnem oziru. Toda takšnih dogodkov letos pogrešamo in v narodnem oziru nas štajerske, še več pa koroške itd. Slovence nemili dogodki žalijo.

Nadejali smo se letos rane spomladi. Mislili smo, da bodo meseca marca ljudje prazne njive posejali, prvo kop po vinogradih opravili. Toda naenkrat pritislila je zima in snega je obilo zapalo. V narodnem oziru smo veliko pričakovali. Mislili smo, da bode v državnem zboru sklenjena dr. Tonklijeva resolucija. Uže smo nadejali se, da zadobimo drobtinec djanske enakopravnosti v gimnazijah in učiteljišči. Prazno je bilo upanje, jalovo naše nadejanje. Naši vseskozi vrli poslanci so si mnogo prizadevali pa niso našli tiste podpore pri Čehih, Poljcih in nemških konservativcih, kakor so pričakovali. Naposled je pa še kot nemški liberalce znani minister baron Konrad potegnil z nasprotniki našimi in celó rekel, „da se našim željam po slovenskih paralelkah“ (t. j. profesorjih slovenskih in slovenskem poduku po slovenskih knjigah, dokler se slovenski otrok dovolj nemški ne nauči) „ne more ustreči in da nam Slovincem sploh ni prava resnica s tem, česar uže toliko let želimo in prosimo; in ker naše želje niso resnobne, zato mu tudi treba ni, na nje ozirati se“. Dr. Tonklijeva resolucija bila je potem finančnemu odboru vrnena, da jo popravi, a popravljanje bode trajalo do drugega leta, ker je državni proračun uže dokončan in sprejet. Za letos je resolucija pokopana.

Izjava ministra Konrada pa je takšna, da o njej pisati ne moremo, če nečemo, da bi list bil konfisciran. Le toliko rečemo: naše narodne želje in terjatve so nam tako resnobne, da ne moremo od njih nikoli odjenjati. Mi hočemo na slovenskih tleh kot Slovenci živeti in napredovati. Ponemčiti se ne damo. Mi nosimo z Nemci jednaka bremena in tirjamo enakih pravic. Prav za prav naloženih imamo večjih bremen pa vendar zahtevamo jako malo in še te drobtince se nam ne privoščijo.

Slovenski Štajer šteje 464.000 prebivalcev, v ogromnem številu samih Slovencev; nemški Štajer pa ima okolo 900.000 ljudij, tedaj blizu polovico več. Človek bi sedaj mislil, da bodo jednako razdeljena tudi vojaška bremena, t. j. da bodo iz nemškega Štajera polovico več vojakov pobirali. Ali temu ni tako. Reč je skoraj popolnem na opak. Čeravno je nas po številu menje, moramo vendar veliko več vojakov dajati, kakor sosedni Nemci. Pri teh nabirajo novincev za celi regiment šte. 27 in za 2 bataljona lovcev. Ali tudi Slovenci imamo skrbeti za celi regiment št. 87 in za 2 lovska bataljona. Regiment šte. 47 pa je razdeljen, da za njega pobirajo novincev tudi na slov. Štajeru. Letos jih zahtevajo v bistrškem, mariborskem, sv. lenartskem, ljutomerskem in gornjeradgonskem okraji 2975 mož; okraji Feldbach, Landsberg, Lipnica in Radgona pa imajo dati 5869, od katerih bo še precej Slovencev iz radgonskega, cmureškega lipniškega in arveškega okraja. Sicer pa še ovo itak dovolj čudno razdelitev vojaških bremen pojasnuje sledeči dodek.

Slovenci štajerski imamo še sami oskrbovati z ljudmi celi 6. artilerijski regiment, čegar službeni jezik je slovenski, in vrhu tega služi mnogo naših slovenskih vojakov pri 5. dragonerskem regimentu in pri pionirjih.

To je vendar ogromno vojaško breme, katero je Slovincem štajerskim naloženo in kate-

rega je za polovico večje število stajerskih Nemcev oproščeno.

Ako toraj Slovenci uživamo toliko jednokopravnosti pri vojaških bremenih, zakaj bi resno bno ne postopali in glasila se za betvico narodne enakopravnosti? Če država od nas tirja tolikih žrtev, zakaj bi ona nebi dolžna bila tudi nam nekaj dati, česar potrebujemo v narodnem oziru? Gotovo, kar Slovenci tirjamo zastran šole, uradov, javnega življenja, to je opravičeno na vse strani. In da nam je popolnem resnica, to kažejo vsi dosedanji slovenski tabori, vse volitve, brezšteviline prošnje itd. In tako bomo delali naprej, dokler ne dosežemo, česar nam treba in kar nam gre pred Bogom in pred ljudmi. Tedaj bomo pa tudi v narodnem obziru obhajali svoje vstajenje od narodne smrti, obhajali bomo tudi v narodnem obziru veselo veliko noč!

Volitve za okrajni zastop celjski.

II. Če je pa ravno resnica, da so se nekateri slovenski kmetski volilci dali preslepiti in na mesto volilni listek narodnih kandidatov si vsiliti dali nemških kandidatov listek, se mora pa vendarle resnično javno reči, da je takih izdajevalcev naše narodnosti le prav malo bilo in gotovo ne več, kakor ima človek prstov na eni roki!

Vidi se tedaj, da kmetski volilci ne morejo odločiti pri volitvi omenjene skupine, dokler bode vsaka celjska koč šteta med veliko gruntno posestvo.

Omeniti še moram, da je nemška stranka dne 7. t. m. v komisijo za vodstvo volitev volila tudi znanega dr. Glantschnigg-a, če ravno on nima volilne pravice niti v skupini velikega posestva, niti v eni ali drugi skupini, ker on ni posestnik in le majhen davkoplačevalec! Tudi niso hoteli Nemci niti enega člana za omenjeno komisijo iz Slovencev sprejeti! Gosp. Mihael Vošnjak se je pritožil zoper to ravnanje in zoper tako sestavljeno komisijo — pa zastoj, celjski liberalci niso hoteli tej čisto opravičeni tirjavi ustreči, še posmehovali se so, rezali in surove izraze rabili! To je nemška ravnopravnost in pravičnost!

Čudno je tudi, da je nemška večina v skupini velikega posestva volila dr. Glantschnigg-a in še dva druga dohterja v okrajni zastop, ker nobeden teh ni davkoplačevalec in ne vé, kako težko se priklade, naložene v okrajnem zastopu plačujejo! Takim gospodom je vse enako, ali naloži okrajni zastop 10 ali pa 50 odstotkov na davek, ker on na vsak način niti krajcarja ne plača! Takim ljudem gre za nemčurstvo in liberalstvo.

Volitva v skupini mest in trgov pa v kmetskih občinah, ktere so bile odločene na 9.

oziroma 10. t. m. so se vsled ukaza graške namestnije preložile. Nekateri pravijo, da bo se tudi v velikem posestvu še enkrat volilo, ker se je nekim kmetom po sili narodni volilni listek iz rok vzel.

Jaz pa mislim, da so se volitve za mesta in trga le zarad tega ustavile, ker je Celjsko mesto pritožbo vložilo zoper odločeno število zastopnikov Celjskega mesta v skupini mest in trgov. Pred 3 leti je namreč občinski zastop Celjskega mesta v skupini mest in trgov volil 5 členov v okrajni zastop, sedaj se je pa pokazalo, da po visokosti davka bi le samo dva voliti smel in zoper to je Celjski župan v Gradci pritožbo vložil. Zakaj so se pa tudi volitve kmetskih občin ustavile, to ne moremo razumeti! Zna biti, da gospodje nemčurji še potrebujejo časa za agitacijo!? Je pa škoda za trud — vkljub „Celjskemu lisjaku“!

Gospodarske stvari.

Šalate in česinj.

Najboljša zemlja za šalate je trdna močna ilovica, ki se je že jesen poprej dobro pognojila in čez zimo ležati pustila, da je kolikor najbolj sprhtela. Meseca februarja ali začetek marca se zemlja z grabljami poravna in čebulici po vrsti 40 centimetrov jedna od druge in po 24 centimetrov čebulic od čebulica oddaljen posade. Za posajanje čebulic se pa ne jemlje sadivni evke ali pa motika, ampak čebulici se le s prsti v zemljo vtisnejo. Brž ko so se korenine prijele, morajo se zopet pritisniti, da korenine čebulic ne vzdignejo iz prsti. Na dalje ni drugega dela pri njih kakor rahlo okopanje, da dobro prospevajo. Za posajanje se morajo lepi, dobro rašeni in zdravi čebulici vzeti. Le iz takih vzrastejo tudi lepi čebuli.

Število raznih sort ni ravno veliko. Razločujejo se le večidel po barvi in podobi, kakovost je pa skoraj pri vseh taista. Izmed šalat je navadna, bledorudeča sorta bolj rodovitna od temnorudeče Jersevljanske sorte. Dobra srebrenokožnata sorta se lahko s česnom zameni, od ktereja se pa le navadni česen prideluje.

Inkarnatna detelja.

Ta deteljna sorta tudi v suhi in medli zemlji še precej stori. V boljšem zemljišči pa daje tudi boljše pridelke. Ostrega podnebja ta detelja ne prenaša dobro. Seče ali kosi se nekaj prej ko navadna slovenska detelja. Vendar pa se ne hvali, da bi enako bogate pridelke dajala ko ta in tudi živina je ne je tako rada. Seje se jeseni v strn jarih žitnih sort, pa tudi spomladi. Ta detelja se tudi priporoča, da se z